

РЕШЕНИЕ

№ 21072

гр. София, 18.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 22.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **850** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.
Образувано е по жалба на Н. В. В. срещу Решение № РКС24-РИ09-81/31.12.2024г. на кмета на Район „Красно село“-СО, с което на жалбоподателя е предоставена търсената от него информация. Решението се обжалва в частта, с която информацията е предоставена на заявителя под форма, различна от посочената като предпочитана в заявлението.

Искането на жалбоподателя е установяване на противозаконния характер на оспореното решение и обявяване на неговата нищожност, евентуално цялостната му отмяна поради „противоречие с основополагащи принципни свръх повелителни правни норми, невменяемост, липса на компетентност, неспазване на установената форма, съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби, несъответствие с целта на закона.“.

В писмена молба уточнява, че решението противоречи на чл.41 от конституцията, чл.41 от Хартата на основните права на Европейския съюз и чл.12 АПК, вменяващи законово задължение у всеки административен орган за прозрачно и добро управление, осигуряване на законност, откритост, достоверност и пълнота на информацията във всички извършени действия и провеждани административни процедури и производства. Обосновано съмнение във вменяемостта на задължения субект по см. на чл.33, ал.1 НК възниквало при разглеждане на заявлението поради неразбираемия, неадекватен и разумно необясним отказ за съобразяване със законово вменените задължения. В случая липсвали правно валидни мотиви.

В съдебно заседание изложеното се поддържа лично от жалбоподателя, който претендира

присъждане на разноски. Оспорва искането на ответника за присъждане на разноски. Твърди, че не само има право, но и задължение по НПК да предоставя на прокуратурата информация относно прозрачността на действията на задължения субект. Пояснява, че поводът да поиска процесната информация е публично изявление на ответника, в което твърди пред широк кръг потребители на официалната Facebook страница, че за два месеца са извършени повече ремонти отколкото през предходните три години.

Ответникът по оспорването, в писмено становище, представено с административната преписка, обосновава възражение за недопустимост на жалбата, тъй като поисканата от него информация му е предоставена и съответно не е налице правен интерес от оспорването. В условията на евентуалност мотивира съображения за неоснователност на жалбата.

В съдебно заседание така изложеното становище се поддържа чрез адв.Г., която обосновава твърдение за злоупотреба с права от страна на жалбоподателя. Твърди, че за първото полугодие на 2024г. в Административен съд София-град са образувани 88 дела по жалби на Н. В. във връзка с подадени от него заявления по ЗДОИ до различни структури в Столична община. Намира, че не е доказал нито едно от твърденията си за незаконосъобразност на оспорения акт. Претендира присъждане на разноски по представен списък.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят, че жалбоподателят е подал по електронен път на 09.04.2024г. заявление за достъп до обществена информация, заведено в Район „Красно село“-СО с рег.№ РКС24-ОИ94-29/10.04.2024г., с което поискал от кмета на Район „Красно село“-СО предоставянето по реда на ЗДОИ на следната информация: цялата законово дължима обществена информация, с която разполага относно предприетите действия от Столична община и Район „Красно село“ за ремонт на пешеходни /тротоарни и алеини/ площи на територията на района за периода от 13.11.2023г. до момента на подаване на заявлението, под формата на незаверено копие от всички налични възлагателни писма за извършване на строително-ремонтни дейности по посочените обекти.

Страните не спорят, че по това заявление в законоустановения срок няма произнасяне, поради което жалбоподателят е оспорил по съдебен ред мълчалив отказ на ответника. По жалбата му е образувано адм.д. № 5520/2024г. по описа на Административен съд София-град, производството по което е приключило с постановяването на Решение № 23051/11.11.2024г., с което мълчаливият отказ е отменен и делото като преписка е върнато на задължения субект за ново произнасяне. Съгласно изложените в решението мотиви, търсената от заявителя информация има характера на обществена такава, тъй като е пряко свързана с осъществяваната от Столична община и в частност Район „Красно село“ дейност по ремонт на пешеходни площи, за които ремонтни дейности се разходват публични средства, съответно чрез нея гражданите ще могат да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, като е налице и надделяващ обществен интерес, а именно повишаване прозрачността и отчетността на задължения субект. Оспореният отказ е отменен на формално основание поради неспазване на изискуемата форма, тъй като при изричната разпоредба на чл.28, ал.2, чл.38 и чл.39 ЗДОИ за формата и съдържанието на решението, както и за връчването му, е налице императивна законова разпоредба, която изисква и задължава субектите по чл.3 от закона да се произнесат писмено по заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация.

Последвало е издаването на обжалваното в настоящото производство решение, с което задълженият субект – кметът на Район „Красно село“-СО, е предоставил пълен достъп до

търсената със заявлението информация, но под формата на преглед на информацията в оригинал/копие в рамките на 30-дневен срок от датата на получаване на решението, в рамките на приемното време на Отдел „Строителство и инвестиции, след предварителна уговорка на посочен в решението телефон, при запазване на конфиденциалност и защита на личните данни, тъй като предоставянето в предпочетената форма, посочена в заявлението /незаверено копие от всички налични възлагателни писма за извършване на строително-ремонтни дейности/ ще доведе до възможност за нейната неправомерна обработка или до нарушаване на авторски права на проектантите, с което ще се постигне целта на закона. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е подадена на 14.01.2025г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът приема, че жалбата е допустима като подадена от активно легитимирана страна и в 14-дневният срок за оспорване. Налице е и правен интерес от оспорването, тъй като задълженият субект следва да се съобрази с посочената от заявителя предпочитана форма на достъп и когато това не е сторено актът подлежи на проверка за законосъобразност в посочената част, макар да е позитивен за адресата – в този см. Определение № 12626 от 23.10.2017г. по адм. д. № 11677/2017г., V отд. на ВАС, Определение № 13159 от 01.11.2017г. по адм. д. № 11210/2017г., V отд. на ВАС и др.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 АПК, съдът намира, че решението в оспорената му част е издадено от компетентен административен орган, в изискуемата форма, при отсъствие на допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта му.

Съгласно чл.3, ал.1 ЗДОИ задължени субекти за предоставянето на обществена информация са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Съгласно чл.38, ал.1, изр.2-ро ЗМСМА орган на изпълнителната власт в района е кметът на района, съответно той е задължен субект по см. на чл.3, ал.1 ЗДОИ. Съответно оспореното решение е издадено от компетентен административен орган в пределите на предоставената му от закона власт.

Спазено е изискването за форма на административния акт – писмена, като решението съдържа и задължителните реквизити по чл.59, ал.2 АПК. Като мотиви за промяната на формата, под която ще се предостави информацията задълженият субект е цитирал разпоредбата на чл.27, ал.1, т.3 ЗДОИ.

Съгласно разпоредбата на чл.25 ЗДОИ, регламентираща реквизитите на заявлението за достъп до обществена информация, в него следва да бъде посочена предпочитаната форма за достъп. В чл.26, ал.1 от закона са посочени и формите за достъп - 1. преглед на информацията - оригинал или копие или чрез публичен общодостъпен регистър; 2. устна справка; 3. копия на материален носител; 4. копия, предоставени по електронен път, или интернет адрес, където се съхраняват или са публикувани данните; 5. публикуване на информацията на платформата за достъп до обществена информация. Според ал.2 на с.р. за достъп до обществена информация могат да се използват една или повече от формите по ал.1, а според ал.3, когато предпочитаната форма за предоставяне на достъп до обществена информация е по ал.1, т.4, се определят и техническите параметри за запис на информацията. В чл. 27 ЗДОИ е разписано задължение за органите да се съобразят с предпочитаната форма за предоставяне на достъп до обществена информация като изключенията са изрично предвидени в правната норма – когато няма техническа възможност информацията да бъде предоставена в предпочитаната от заявителя форма; когато е свързана с необосновано увеличаване на разходите по предоставянето; когато води до възможност за

неправомерна обработка на тази информация или до нарушаване на авторски права; когато е заявена чрез платформата за достъп до обществена информация. В тези случаи /по т.1 до 3 вкл./ достъп до информацията се предоставя във форма, която се определя от съответния орган, а в случаите по ал.1, т.4 - чрез публикуване на платформата за достъп до обществена информация.

Съдът в настоящия му състав е запознат и е съобразявал съдебната практика, съгласно която задълженият субект следва да изложи нарочни мотиви защо не предоставя исканата информация в предпочетената от заявителя форма, като в съдебната фаза следва да докаже наличието на посоченото от него основание по чл.27, ал.1 ЗДОИ. В конкретния случай обаче намира, че се касае за злоупотреба с права. Според дефиницията по чл.2, ал.1 ЗДОИ, „обществена информация“ по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Оттук се извежда и целта на закона – въз основа на получената информация, касаеща обществения живот, гражданите да могат да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, в конкретния случай за дейността на кмета на Район „Красно село“-СО.

В контекста на изложеното, отправна точка е предоставяне на търсената информация като е без значение нейният материален носител – чл.2, ал.2 ЗДОИ. Оттук и следва да се приеме, че достатъчно условие за изпълнение на задължението на административния орган е предоставяне на търсената информация, като е без значение конкретната форма, стига начинът на предоставяне да способства изпълнението на това задължение и да отговаря на целта на закона. Тя, както се посочи, е за получаване на информация, а не за снабдяване с копия от документи.

Правото да се търси и получава информация е изрично разписано в чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България и обхваща задължението на държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, да осигуряват достъп до общественозначима информация. Според същата разпоредба, осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала. Търсенето на информация не е и не следва да се превръща в самостоятелна цел, още повече ако преследваната цел не кореспондира с целта на закона. Правото да се получава обществена информация гарантира осведомеността на гражданите за протичащите в обществото процеси, поради което е недопустимо да се упражнява за постигане на цел, извън посочената от закона. Макар разпоредбите на ЗДОИ да изключват по правило обосноваване на правен интерес от получаване на търсената информация, както се посочи този интерес се предполага и е основан на целта съставяне на собствено информирано мнение по даден въпрос. Тази цел противоречи на изложеното от жалбоподателя, че по този начин, посредством способите по ЗДОИ той изпълнява гражданския си дълг при установяване на данни за извършено престъпление да сигнализира прокуратурата като приложи достатъчно доказателства, обезпечаващи достоверността на сигнала. Органите на досъдебното производство разполагат с достатъчно процесуални средства и способности, регламентирани в НПК, за извършване на проверки по подадените до тях сигнали. От друга страна, изискването по реда на ЗДОИ на всякакви документи по документооборота на Район „Красно село“-СО сочат на презюмиране от жалбоподателя на противоправно поведение от страна на задължения субект.

Правото за търсене, получаване и разпространяване на информация, разписано, както в чл.10 КЗПЧОС, така и в чл.41, ал.1 КРБ е законово установено и защитено право, но не е абсолютно. ЗДОИ създава правни гаранции за упражняване на конституционното право на гражданите на достъп до информация, но реализирането му е ограничено с оглед гарантиране на сигурността на

обществото и държавата. Възпроизвеждайки предписанията на чл.41, ал.1, изр.2 КРБ в разпоредбата на чл.5 ЗДОИ законодателят изчерпателно изброява интересите, които се защитават чрез ограничаване на достъпа до обществена информация, а именно националната сигурност, обществения ред, правата и доброто име на другите лица, народното здраве и моралът. Съгласно чл.6, ал.1 ЗДОИ основните принципи при осъществяване правото на достъп до обществена информация са: 1. откритост, достоверност и пълнота на информацията; 2. осигуряване на еднакви условия за достъп до обществена информация; 3. осигуряване на законност при търсенето и получаването на обществена информация; 4. защита на правото на информация; 5. защита на личните данни и 6. гарантиране на сигурността на обществото и държавата.

Във връзка със спазването на принципа на законност при търсенето и получаването на обществена информация съдът намира за необходимо да посочи, че по жалби на Н. В., насочени към оспорване на мълчалив или изричен отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, респ. срещу актове, с които е предоставен пълен достъп до търсената от него информация, но в различна от заявената форма и ответник по оспорването кмета на Район „Красно село“-СО или лица, явяващи се задължени субекти, заемащи различни ръководни позиции в Столична община във връзка с информация, касаеща дейността на кмета на Район „Красно село“, през 2024г. в Административен съд София-град са образувани 124 дела, а през 2025г. до настоящия момент – 30 дела.

В административното и съдебно-административното производство водещо е диспозитивното начало, т.е. инициативата за образуване на административното респ. съдебното производство е предоставена на частноправния субект – физическо лице или организация. Сезирацият субект не е ограничен в преценката си кога и при какви обстоятелства да упражни това свое право в рамките на съответната норма, регламентираща възникване на административно правоотношение, но е длъжен да упражнява правото си добросъвестно и с цел постигане на предвидените и гарантирани от закона цели, а не с цел накърняване на права или законни интереси на други - аргумент от чл.57, ал.2 КРБ във връзка с чл.6, ал.1 ЗДОИ. Упражняването на правата му от субект на вече възникнало административното правоотношение е предоставено на преценката и волята на правоимащия субект. В процеса на развитие на това правоотношение носителят на правото на жалба срещу издаден индивидуален административен акт е свободен да прецени дали и кога да го упражни и въобще дали да го упражни. Затова подаването на жалба срещу административен акт, само по себе си, поначало е правомерно, но не изключва възможността от злоупотреба както с това право, така и с възникнало в резултат на неговото упражняване всяко съдопроизводствено действие. Злоумишленото действие не е оставено от законодателя без последици, които са посочени в чл.3 ГПК, приложим в настоящия процес на основание препращащата разпоредба на чл.144 АПК, а съдът е длъжен да отхвърли искане, след като установи, че то по същество представлява злоупотреба с право. Така злоупотреба с право ще е налице, когато правото се упражнява недобросъвестно - за да бъдат увредени права и законни интереси на други, както и когато правото е упражнено в противоречие с обществения интерес. Преценката за това дали е злоупотребено с дадено право от участник в конкретно съдебно производство е на решаващия съд, която се основава на изследване на събраните по съответното дело доказателства в тяхната съвкупност. Спрямо административното правораздаване следва да се отбележи, че правото на жалба на гражданина/организацията/ не касае признаване на право /лично или публично/ на този субект, което той има срещу администрацията/държавата/, а

правото да наложи изпълнението на действаща правна норма във връзка с издаден административен акт, действие или бездействие на администрацията, чрез правораздавателния орган в лицето на съответния съд. В заключение настоящият съдебен състав намира, че в случая се касае именно за злоупотреба с право, като цялата поредица от действия, предприети от жалбоподателя, целят образуване на голям брой административни и съдебни производства, а не съставяне на собствено мнение за дейността на задължения по закон субект.

По тези съображения съдът намери жалбата за неоснователна и като такава тя следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на разноски е основателна. Такива са доказани в размер на 1200 лева за заплатено адвокатско възнаграждение. Същото съдът намира за прекомерно, съответно възражението на жалбоподателя в тази посока намира за основателно, като счита, че размер от 500 лева е съответен на фактическата и правна сложност на делото и съответен на обема осъществена процесуална защита.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. В. В. срещу Решение № РКС24-РИ09-81/31.12.2024г. на кмета на Район „Красно село“-СО, оспорено в частта, с която информацията е предоставена под форма, различна от посочената като предпочитана в заявлението.

ОСЪЖДА Н. В. В., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична община сумата в размер на 500 /петстотин/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: